

FRA FAGKONSULENTEN

Af René Bühlmann
fagkonsulent

Til Tine Vedel Eriksen og Inge Dinéss

Tak for bidraget og den grundige evaluering, der vil indgå i det videre arbejde med de skriftlige opgavetyper.

I stiller også et par konkrete spørgsmål, som jeg gerne vil svare på her. Det første drejer sig om kravene til grammatik og genrebeherskelse på hf B-niveau. De grammatiske områder, der indgår i 1. delprøve, er de centrale områder, vi altid har gennemgået i arbejdet med fagets sproglige side og som optræder i grammatikbøger som fx Fejlstøvsugeren og Gravers-grammatikken. Niveaulet er anvendelsesniveaulet og ikke reddegørelsesniveaulet som i stx B- og A-opgaverne. I 2. delprøves kommunikative opgave vil kursisten blive bedt om at skrive i genrer, hvor afsender og modtager er genkendelige, så en fornemmelse for elementære registre som høj stil over for lav stil er nok til besvarelse af denne delopgave.

Det andet spørgsmål, som I rejser, angår den stilistiske delopgave i 1. delprøve af stx A- og B-sættene. Hvor meget analyse eleverne forventes at kunne præstere, kan udover omtalen i vejledningens afsnit 1.1.4 illustreres ved hjælp af stx A-opgaven fra den netop overståede eksamenstermin, hvor delopgaven var et udsnit af Clintons tiltrædelsestale.

Opgaven lød:

Nedenstående tekst er et uddrag af den tale, Bill Clinton holdt, da han tiltrådte som USA's

præsident 20. januar 1993. Til at skabe sammenhæng i sin tekst anvender Clinton nogle stilistiske virkemidler. Giv eksempler på disse. Skriv dit svar på dansk.

To renew America, we must be bold.

We must do what no generation has had to do before. We must invest more in our own people, in their jobs, in their future, and at the same time cut our massive debt. We must do so in a world in which we must compete for every opportunity.

It will not be easy; it will require sacrifice. But it can be done, and done fairly, not choosing the sacrifice for its own sake, but for our own sake. We must provide for our nation the way a family provides for its children.

Our founders saw themselves in the light of posterity. We can do no less. Anyone who has ever watched a child's eye wander into sleep knows what posterity is. Posterity is the world to come – the world for whom we hold our ideals, from whom we have borrowed our planet, and to whom we bear sacred responsibility.

Svaret kunne være:

”Det gennemgående stilistiske virkemiddel, der anvendes til at skabe sammenhæng i teksten, er gentagelse.

Sammenhængen i første afsnit skabes gennem gentagelse af *we must*. Hver sætning/periode indledes faktisk med *we must*.

I næste afsnit er det næsten samme princip, men her er det *it* (*it will, it can, its own sake, its children*). I samme sætning er der to gentagelser, nemlig af *done* og *sake*. I sidste sætning knytter han i ordvalget an til første afsnit med *we must*.

I tredje afsnit gentager han *we* og *our* (*our founders, we can do no less*). Desuden bliver hovedordet, som binder dette afsnit sammen meningsmæssigt, *posterity*. *Posterity* bruges to gange lige efter hinanden, og det gøres tydeligt, hvad det betyder. Uddragets sidste sætning indeholder hele tre gentagelser af *whom* (*for whom, from whom, to whom*) og *we* (*we hold, we have borrowed, we bear*)."

Der er intet til hinder for at undervise i emnet på engelsk. Begreberne er generelt ikke så tekniske, at eleverne ikke kan oversætte dem til dansk, og de har også et dansk ordforråd med sig fra faget dansk, hvor stilistisk analyse indgår i kernestoffet på det sproglige stofområde (se læreplanen til dansk afsnit 2.2 og samme fags vejledning afsnit 2.1.7).

Med venlig hilsen,
René Bühlmann

Artiklen, som fagkonsulenten refererer til i dette indlæg, kunne læses i *Anglo Files #145* og var skrevet af Inge Dinéss og Tine Vedel Eriksen (red.)

Robert Burns statue,
George Square, Glas-
gow.